

Valsts ieņēmumu
dienests

Informatīvais materiāls

Preču deklarēšanā izmantojamie papildprocedūru kodi, ievēdot preces ar atbrīvojumu no nodokļiem saskaņā ar Padomes 2009. gada 16. novembra Regulā (EK) Nr. 1186/2009, ar kuru izveido Kopienas sistēmu atbrīvojumiem no muitas nodokļiem, noteiktajām prasībām

17.06.2022.

Lai persona varētu ievest preces ar atbrīvojumu no ievadmuitas nodokļiem saskaņā ar Padomes 2009. gada 16. novembra Regulā (EK) Nr. 1186/2009, ar kuru izveido Kopienas sistēmu atbrīvojumiem no muitas nodokļiem, noteiktajām prasībām, preču deklarēšanā jāizmanto atbilstoši papildprocedūru kodi.

1. Par papildprocedūras C01 piemērošanu

Persona, kura pārceļas no trešās valsts uz pastāvīgu dzīvesvietu Eiropas Savienībā, var ievest sev piederošas preces ar atbrīvojumu no ievadmuitas nodokļa un pievienotās vērtības nodokļa, izpildoties šādiem nosacījumiem:

- persona maina pastāvīgo dzīvesvietu no trešās valsts uz Eiropas Savienību;
- pastāvīgā dzīvesvieta trešajās valstīs bijusi **vismaz 12 mēnešus** no vietas;
- preces ir bijušas personas īpašumā **vismaz 6 mēnešus**.

Atbrīvojumu no muitas nodokļiem var piemērot 12 mēnešu laikā no brīža, kad mainīta pastāvīgā dzīvesvieta.¹

Ja izpildās minētie nosacījumi, precēm piemēro muitas procedūru – laišana brīvā apgrozībā, noformējot importa muitas deklarāciju. Datu elementā **1/10** (Procedūra) norāda muitas procedūras kodu **40** (Laišana brīvā apgrozībā, vienlaicīgi izlaižot patēriņam), bet datu elementā **1/11** norāda papildprocedūras kodus **C01** (Fiziskas personas, kuras pārceļ savu pastāvīgo dzīvesvietu uz Savienību, personiskais īpašums) un **59S** (Pievienotās vērtības nodokļa atbrīvojums preču importam, kas netiek aplikts ar muitas nodokli saskaņā ar Padomes 2009. gada 16. novembra Regulu (EK) Nr. 1186/2009, ar kuru izveido Kopienas sistēmu atbrīvojumiem no muitas nodokļiem,

¹ Padomes 2009.gada 16.novembra Regulas (EK) Nr.1186/2009, ar kuru izveido Kopienas sistēmu atbrīvojumiem no muitas nodokļiem (turpmāk – Regula Nr.1186/2009), 3. – 11. pants.

izņemot šīs regulas 23. pantā minēto, saskaņā ar Pievienotās vērtības nodokļa likuma 53. panta trešo daļu).

Iesniedzot muitas deklarāciju, pievieno pavaddokumentus, kas apliecina, ka:

- pastāvīgā dzīvesvieta ārpus ES muitas teritorijas bijusi vismaz 12 mēnešus no vietas (piemēram, darba līgums, dzīvojamās telpas īres līgums, dokumenti, kas apliecina saistību ar valsts/pašvaldības institūcijām, u.c.);
- persona ievestās personīgās mantas izmantojusi savā iepriekšējā pastāvīgajā dzīvesvietā vismaz 6 mēnešus;
- persona iedibinājusi pastāvīgu dzīvesvietu Latvijā (piemēram, uzturēšanās atļauja, informācija par deklarēto dzīvesvietu, nekustamā īpašuma pirkšanas/reģistrācijas/īres dokumenti, profesionālās darbības veikšanu apliecinoši dokumenti u.tml.).

Papildus pievieno personas iesniegumu (apliecinājumu), ka personiskās mantas paredzēts lietot tikai personiskām vajadzībām un ka persona ir informēta, ka 12 mēnešu laikā no dienas, kad personiskās mantas laistas brīvā apgrozībā, tās nedrīkst patapināt, iekļāt, izīrēt vai atsavināt par atlīdzību vai par brīvu, par to neziņojot kompetentajām iestādēm un nesamaksājot muitas maksājumus.

Ja neizpildās norādītie nosacījumi, tad par preču importu jāmaksā ievad muitas nodoklis un pievienotās vērtības nodoklis 21% apmērā. Maksājamais ievad muitas nodoklis tiek noteikts atbilstoši preču klasifikācijai un TARIC kodiem.

2. Papildprocedūras C42 piemērošana

Ja Savienības muitas teritorijā iaved personisko mantu, pirms attiecīgā persona iedibinājusi pastāvīgu dzīvesvietu, tai piemēro muitas procedūru – laišana brīvā apgrozībā ar atbrīvojumu no muitas nodokļiem.²

Atbrīvojumu no muitas nodokļiem precēm piešķir, ja persona apņemas ES faktiski iedibināt pastāvīgu dzīvesvietu **sešu** mēnešu laikā, termiņu sākot skaitīt no dienas, kad personisko mantu iaved, un iesniedz nodrošinājumu, kura formu un summu nosaka kompetentās iestādes.

Ja izpildās minētie nosacījumi, precēm piemēro muitas procedūru – laišana brīvā apgrozībā, noformējot importa muitas deklarāciju. Datu elementā **1/10** (Procedūra) norāda muitas procedūras kodu **40** (Laišana brīvā apgrozībā, vienlaicīgi izlaižot patēriņam), datu elementā **1/11** norāda papildprocedūras kodus **C42** (Personisks īpašums, ko nodod brīvā apgrozībā, pirms attiecīgā persona izveido pastāvīgu dzīvesvietu Savienības muitas teritorijā (nodokļa atbrīvojums atkarīgs no saistībām) un **59S** (Pievienotās vērtības nodokļa atbrīvojums preču importam, kas netiek aplikts ar muitas nodokli saskaņā ar Padomes 2009. gada 16. novembra Regulu (EK) Nr. 1186/2009, ar kuru izveido Kopienas sistēmu atbrīvojumiem no muitas nodokļiem, izņemot šīs regulas 23. pantā minēto, saskaņā ar Pievienotās vērtības nodokļa likuma 53. panta trešo daļu).

3. Papildprocedūras C43 piemērošana

Ja profesionālu saistību dēļ attiecīgā persona aizbrauc no trešās valsts, kurā tai bijusi pastāvīgā dzīvesvieta, vienlaikus neiedibinot pastāvīgu dzīvesvietu Savienības muitas

² Regulas Nr.1186/2009 9. pants.

teritorijā, lai gan tās nodoms ir vēlāk to darīt, personīgajai mantai piemēro muitas procedūru – laišana brīvā apgrozībā ar atbrīvojumu no muitas nodokļiem,³ ievērojot nosacījumus, ka:

- personīgā manta ir bijusi personas valdījumā vai – nepatērējamu lietu gadījumā – persona tās izmantojusi savā iepriekšējā pastāvīgajā dzīvesvietā **vismaz 6 mēnešus** pirms dienas, kad personas pastāvīgā dzīvesvieta ir beigusī atrasties trešā, izbraukšanas valstī;⁴
- personisko mantu iaved brīvā apgrozībā **12 mēnešu laikā** pēc dienas, kad persona iedibinājusi pastāvīgu dzīvesvietu Savienības muitas teritorijā (termiņu skaita no dienas, kad personisko mantu iaved Savienības muitas teritorijā).⁵

Šajā gadījumā, noformējot importa muitas deklarāciju, datu elementā **1/10** (Procedūra) norāda muitas procedūras kodu **40** (Laišana brīvā apgrozībā, vienlaicīgi izlaižot patēriņam), datu elementā **1/11** norāda papildprocedūras kodus **C43** (Personisks īpašums, kas pieder fiziskai personai, kura gatavojas pārcelt savu pastāvīgo dzīvesvietu uz Savienību (beznodokļa ieviešana atkarīga no saistībām)) un **59S** (Pievienotās vērtības nodokļa atbrīvojums preču importam, kas netiek aplikts ar muitas nodokli saskaņā ar Padomes 2009. gada 16. novembra Regulu (EK) Nr. 1186/2009, ar kuru izveido Kopienas sistēmu atbrīvojumiem no muitas nodokļiem, izņemot šīs regulas 23. pantā minēto, saskaņā ar Pievienotās vērtības nodokļa likuma 53. panta trešo daļu).

Attiecībā uz personiskajām mantām var iesniegt mutvārdu deklarāciju, aizpildot veidlapu divos eksemplāros.

Kamēr nav beidzies 12 mēnešu termiņš no dienas, kad apstiprināta personiskās mantas ieviešana un laišana brīvā apgrozībā, personisko mantu, kas ievesta bez nodokļiem, nedrīkst patapināt, iekļāt, izīrēt vai atsavināt par atlīdzību vai par brīvu, par to iepriekš nepaziņojot kompetentajām iestādēm⁶ (termiņu skaita no dienas, kad attiecīgā persona faktiski iedibina pastāvīgu dzīvesvietu Savienības muitas teritorijā).

4. Papildprocedūru C02, C03, C60, C61 piemērošana

Ar atbrīvojumu no ievedmuitas nodokļiem var ievest pūru un māsaimniecības priekšmetus, gan jaunus, gan lietotus, kas pieder personai, kas, dodoties laulībā, pārceļas no pastāvīgas dzīvesvietas trešā valstī uz pastāvīgu dzīvesvietu Savienības muitas teritorijā, kā arī dāvanas, kas pasniegtas laulības noslēgšanas gadījumā no personām, kuru parastā dzīvesvieta ir trešā valstī, un kuru vērtība nepārsniedz **1000 EUR**.⁷

Atbrīvojumu no ievedmuitas nodokļiem piešķir personām:

- kuru pastāvīgā dzīvesvieta ārpus Savienības muitas teritorijas ir bijusi vismaz 12 mēnešus no vietas;
- kuras uzrāda pierādījumu par laulības noslēgšanu.⁸

Savukārt atbrīvojumu no ievedmuitas nodokļiem piešķir dāvanām, kas pasniegtas laulības noslēgšanas gadījumā, ja tās ievestas ne agrāk kā divus mēnešus pirms noliktās kāzu dienas (iesniedzot attiecīgu nodrošinājumu, kura formu un summu nosaka kompetentās iestādes) un ne vēlāk kā četrus mēnešus pēc kāzu dienas.⁹ Tāpat jāņem

³ Regulas Nr.1186/2009 10. pants.

⁴ Regulas Nr.1186/2009 4. panta a) punkts.

⁵ Regulas Nr.1186/2009 7. panta 1. punkts.

⁶ Regulas Nr.1186/2009 8. panta 1. punkts.

⁷ Regulas Nr.1186/2009 12. pants.

⁸ Regulas Nr.1186/2009 13. pants.

⁹ Regulas Nr.1186/2009 15. pants.

vērā, ka preces, kas ievestas ar atbrīvojumu no ievadmuitas nodokļiem, nedrīkst patapināt, ieķīlāt, izīrēt vai atsavināt ne par atlīdzību, ne par brīvu, par to iepriekš nepaziņojot kompetentajām iestādēm.¹⁰

Noformējot minētajām precēm importa muitas deklarāciju, datu elementā **1/10** (Procedūra) norāda muitas procedūras kodu **40** (Laišana brīvā apgrozībā, vienlaicīgi izlaižot patēriņam), datu elementā **1/11** norāda to papildprocedūras kodu, kas atbilst konkrētajam preču ievešanas gadījumam:

Pūrs un mājsaimniecības priekšmeti, ko ievēd laulību gadījumā	C02
Pūrs un mājsaimniecības priekšmeti, ko ievēd laulību gadījumā un ko laiž brīvā apgrozībā divu mēnešu laikā pirms kāzām (nodokļa atbrīvojums, ja iesniegts atbilstošs nodrošinājums)	C60
Dāvanas, ko parasti pasniedz laulības noslēgšanas gadījumā	C03
Dāvanas, kas pasniegtas laulību gadījumā un ko laiž brīvā apgrozībā divu mēnešu laikā pirms kāzām (nodokļa atbrīvojums, ja iesniegts atbilstošs nodrošinājums)	C61

un papildprocedūras kodu **59S** (Pievienotās vērtības nodokļa atbrīvojums preču importam, kas netiek aplikts ar muitas nodokli saskaņā ar Padomes 2009. gada 16. novembra Regulu (EK) Nr. 1186/2009, ar kuru izveido Kopienas sistēmu atbrīvojumiem no muitas nodokļiem, izņemot šīs regulas 23. pantā minēto, saskaņā ar Pievienotās vērtības nodokļa likuma 53. panta trešo daļu).

5. Papildprocedūru C04, C44 piemērošana

Personiskā manta, kas iegūta mantojumā, ir atbrīvojama no ievadmuitas nodokļiem, ja to mantošanas ceļā ieguvusi fiziska vai juridiska persona, kuras pastāvīgā dzīvesvieta ir Savienības muitas teritorijā,¹¹ un ievesta brīvai apgrozībai ne vēlāk kā divus gadus pēc mantojuma iegūšanas dienas (pēc mantojuma lietu galīgas nokārtošanas).¹²

Noformējot minētajām precēm importa muitas deklarāciju, datu elementā **1/10** (Procedūra) norāda muitas procedūras kodu **40** (Laišana brīvā apgrozībā, vienlaicīgi izlaižot patēriņam), datu elementā **1/11** norāda to papildprocedūras kodu, kas atbilst konkrētajam preču ievešanas gadījumam:

Personisks īpašums, ko fiziska persona, kuras pastāvīgā dzīvesvieta ir Savienības muitas teritorijā, ir ieguvusi mantojumā	C04
Personisks īpašums, ko ieguvušas mantojumā juridiskas personas, kas iesaistītas bezpeļņas saimnieciskā darbībā un kas veic uzņēmējdarbību Savienības muitas teritorijā	C44

un papildprocedūras kodu **59S** (Pievienotās vērtības nodokļa atbrīvojums preču importam, kas netiek aplikts ar muitas nodokli saskaņā ar Padomes 2009. gada 16. novembra Regulu (EK) Nr. 1186/2009, ar kuru izveido Kopienas sistēmu atbrīvojumiem no muitas nodokļiem, izņemot šīs regulas 23. pantā minēto, saskaņā ar Pievienotās vērtības nodokļa likuma 53. panta trešo daļu).

¹⁰ Regulas Nr.1186/2009 16. pants.

¹¹ Regulas Nr.1186/2009 17. pants.

¹² Regulas Nr.1186/2009 19. un 20. pants.